

Літературне краєзнавство.

Художньо-пізнавальні твори про Луганщину

Для дітей середнього дошкільного віку:

Хлапонін Ю. – «Ранок мого дитинства».

О край родной, где весело Айдар
Через луга, поля спешит к Донцу,
Несет ему волны душистый дар,
Как добрый сын любиму отцу.
Впервые здесь услышал я «сынок»,
Впервые сам пролепетал я «мама».
Не раз меня отец под потолок
Подбрасывал здесь сильными руками.
И мамины лучистые глаза
В тот миг, как звезды майские, светились,
Сестричка рядом – ох и егоза! –
И младший братик весело резвились.
И наковальни звон был в хате слышен,
И веял теплый майский ветерок,
Резвьяся мирно в цвете нежных вишен,
В окно послав нам белый лепесток.

Лопашко Н. – «Свята земля».

Подивишся: лісок, поля, яруги.
Нема на чому погляд зупинити.
Ставок, село, лісопосадок смуги.
Здається, як тут нецікаво жити!

Ні річки бистрої, ні гір, ні моря,
Ні старовинних замків, ні фортець.
Чому ж не промінємо ні в радості, ні в горі
Все це на славу, товстий гаманець?

Усі дива, коштовності чужії
Не варті хмарки над моїм селом,
Сльозинки на доччиній вії,
Вишнини за моїм двором.

Моргун О. – «Люблю тебе мій рідний край»

Люблю тебя, мой край родной.
Люблю твоих людей
И птиц, и лес, и дух степной,
И всех твоих зверей.
Люблю тебя, веселый край
С цветами на полях,
Люблю твой пышный месяц май,
Когда весь сад в цветах.
Люблю я солнышко твое
И балку за селом,
Где все знакомо, все свое,
Где в небе голубом
Всегда звенели песни птиц,
Белели облака,
Где нет мечтаньям границ,

Трава-спорыш легка.
В родном краю, в моем саду
Там родина моя,
Там астры, бархатцы цветут,
Живет моя семья.
Люблю всем сердцем я тебя,
Любимый край родной.
Так пусть же все живут, любя
Единый шар земной

Для дітей старшого дошкільного віку:
Холошенко О. – «В музеї «Молодої гвардії»

О матери, сыны погибли ваши,
И вот в музей, как в их последний дом,
Вы полотняные снесли рубашки,
Что украинским вышиты крестом.
Их белизна оберегалась свято,
И накрепко был сметан каждый шов,
И в праздничный денек, как лебедята,
В них шли Сумской, Сафонов, Лукашов...
С тех давних пор прошли десятилетия.
Под сумраком витрин темнеет лен,
Но не тускнеет ниток разноцветье,
Которыми узор запечатлен.
В нем нет спокойных закругленных линий,
Он угловат и сдержанно суров,
Как нежность хлопцев к неньке Украине,
Стыдившаяся праздных громких слов

Недзельська К. – «Луганщина моя»

Луганщина моя! Матуся ніжна!
Мене зростила любляча твоя земля.
Навіки вічні ввійшла у серце пісня
Про степ безмежний твій із ковила.

Його простоту чую колихання.
Веселий дзвін струмочків навесні,
Тут все насичене пошаною й коханням
Тут все так любо й дорого мені !

Повітря рідне пахне особливо,
Серед дібров зелених лунуть солов'ї
І радість, що несуть на дужих крилах
В далекий вирій сиві журавлі.

Наш край – це праці край й великої любові,

Боровська А. – «Ні, не забув Сосюру рідний край»

Ні, не забув Сосюру рідний край!
Співця Донбасу, що любив Лисиче...
Через роки поета голос кличе
В свій поетичний солов'їний гай.
Ні, не забув Сосюру рідний край!

Людьми прославлених і справами навик
Край мужніх шахтарів і хліборобів
Край справжнього характеру землі.

Куточок нашої квітучої країни,
Де серед зелені вишневої садів.
Здіймають в неба синь свої вершини
Суворі терикони безліч днів.

Сюди душа моя вертається і лине,
Сюди ведуть усі шляхи і мій –
Бо тут мій дім, бо тут моя родина,
Тут Батьківщина – світоч моїх мрій !

Тут зоряних пісень співала мати,
А батько вчив малого малювать
І перші вірші залюбки складати,
В цих віршах: мріяти, сміятись і страждать
Коли настали юності літа,
Збудили кров ту молоду, юначу,
Пачкою слова смілу, чесну вдачу –
Веселкою вірші заграли на вустах,
Птахами розлетілись по світах.
І світить нам оте віконце
Старої хати - хворостянки, ніби сонце.
І віршів не зів'яне цей розмай...
Ні, не забув Сосюру рідний край!

Сліпець К. – «Батьківщина»

Що означає для нас Батьківщина?
Це місце, де ми народились?
Чи, може, це просто вся наша родина,
Чи місце, де ми хрестились?
Для кожного з нас є окрема містина,
Де ми живимо і зростаєм,
Де наше навчання минає й дитинство,
Основи життя де пізнаєм.
Пишаймося селищем рідним ми нашим.
Назвали його на честь свята.
І люди тут добрі, і сім'ї заможні,
Історія наша богата.

Голосна Л. – «Святе клечання»

Чебрецеві доли засиніли вдалині,
Колосисте поле знов прийшло у сні.
Маки червоніють в золотій пшениці.
В березі рожеві квітнуть чемериці.

Білії ромашки край ріки рясніють,
А волошки сині знов теплу радіють,
Сокирки колючі в лузі засивіли,
Горицвіту квіти вогнем заясніли.

Принесу я зілля, назбираю квіти,
Хай прикрасять хату, як маленькі діти,
А на вході пишну поставлю берізку,
Прикрасить фіранку квіткова кіска.

Накрию на стіл я нову скатертину,
Пригорну до себе маленьку дитину.
- Дивись-но , Іванку, святе це клечання,
Омийся росою рясною святання.

Казала прабабця, моя рідна ненька,
На Трійцю вмиватися треба раненько,
Щоб бути здоровим, щасливо щоб жити,
Щоб край свій, Україну, всім серцем любити.

Твори для заучування на пам'ять

Для дітей середнього дошкільного віку:

Шандра Н. – «Вишиваний рушничок».

Вишиваний рушничок –
Оберіг для діточок.
Росяночки – для дівчат
А грай лики - для хлоп'ят

«Вишивана сорочка»

Вишивала мені ненька
На свято сорочку,
Оздоблювала візерунком:
- На носи синочку.
Хай сорочка захищає
Від усього злого,
Дасть і сили і здоров'я
Синочку малому.

Яценко Г. - «Осінь»

Чарівнице, тепла осінь,
В барвних шагах літа дань,
Позволожуй мою просинь,
Мої думи обагрянь
Погадай мені на листі
З ясенів та яворів
І осип мене намистом,
Спогадом весняних днів
Покажи мені криницю
І порадицею будь.

«Рожевим цвітом зацвіла...»

Рожевим цвітом зацвіла
Любов до мого краю.
Де спроба першого пера
Рядки перебирає.
І поетичне і святе
Щодня із серця лине, і все міцніє і росте
Любов до Батьківщини.
На столі і квіти, і книжки,
Глобус, недописані рядки,
За вікном безбожний гомін птиць,
Щебіт лісу, запахи суниць.
У туман здіймаються тори.
Йдуть на шахту вранці шахтарі.
Все кругом вірує і цвіте,
Над Привіллям сонце золоте.

Новоточенова З. – «Помічниця»

В дідуся і бабусі на дачі
Не люблять онуків ледачіх.
Я влітку до них приїжджаю
І квіти завжди поливаю.
Там квітів красивих багато,
їх друзям дарую на свято!

«Подарунок»

С мамой мы нашли цветочек,
Яркий, звонкий колокольчик.
Он красивый и большой,
Вышел на поле босой.
В вазу мы его обули
И несем дарить бабуле!

Для дітей старшого дошкільного віку:

Науменко В. – «Єднаймося люди!»

Хоч мови в нас різні, та віра єдина,
І мати одна в нас – це наша Україна.
Єднаймося, люди, єднаймося, люди!
Хай правда священна і Мир з нами буде!

Щоб сонце і небо війна не закрила,
Дай, Боже, нам розум, дай, Боже, нам сили.
Єднаймося, люди, єднаймося, люди!
Хай правда священна і Мир з нами буде!

Гирлянова – Архіпова І. – «Впертий тролейбус»

Тролейбус рогами уперся в троллею.
Кондуктор сердился:
-Скорее, скорее!
Тролейбус кряхтел:
- На ремонт мне пора...
И в парк постарался упрямо удрать.
Три слесаря встретили старого в парке,

Літовський В. _ «Неслухняний зайчик»

Непослушний серый зайка
Заблудился на лужайке¹
Что случилось вдруг с травой?
Стала выше и густой!
Зайка здесь вчера игрался:
Бегал, прыгал, кувыркался!
И свой домик, как всегда,
Отыскал он без труда.
А сегодня плачет зайка!
Вся в его слезах лужайка:
«Где же домик мой пропал?
Я искать его устал!»
Чтобы беды не случались
И чтоб дети не терялись,
Нужно бегать малышам

Под присмотром пап и мам!

Літовський В. – «Мрія»

Идёт шахтёр по городу!
Ему все смотрят вслед!
Он с шахтой дружен смолоду
С ней дружен много лет!

Улыбка белозубая,
Прищур красивых глаз,
Походка чуть сутулая,
В его руках алмаз!
Алмаз переливается,
Он чёрен, как смола.
Он мажется, ломается.
А мать его - Земля!
В её родился недрах он,
Чтоб людям дать тепло.
Одно лишь плохо - террикон
Не красит вид её.
Идёт шахтёр по городу!
Поклон ему за труд!
Меня, жаль, из-за возраста
В шахтёры не берут...